

Verksamhetsplan 2020–2021

Institutionen för svenska och flerspråkighet

Inledning	2
Tillbakablick och nulägesbeskrivning	2
Utgångspunkter och ramar	3
Övergripande mål för institutionen.....	4
Gemensamma mål för utbildning	5
Gemensamma mål för utbildning på forskarnivå	6
Gemensamma mål för forskning	6
Gemensamma mål för samverkan	7
Gemensamma mål för stödverksamhet och infrastruktur	8

Inledning

Från år 2020 har institutionen en tvåårig verksamhetsplan, där målen ska ses som strävansmål för de gemensamma delarna av verksamheten, men också för de olika enheterna att förhålla sig till och orientera sig mot. Arbetet med planen inleddes med grupparbeten vid ett personalmöte den 9 oktober 2019 och fortsatte med öppen diskussion i digital form under november. Ett grovt utkast lades fram för diskussion vid institutionsstyrelsens decembermöte 2019. Verksamhetsplanen har fastställts av institutionsstyrelsen 2020-01-15.

Ettåriga verksamhetsplaner utarbetas för Centrum för tvåspråkighetsforskning, Tolks- och översättarinstitutet, Nordiska språk samt Svenska som främmande språk. Dessa biläggs dock inte längre den gemensamma planen. Institutionen har också en ettårig miljöhandlingsplan, samt en tvåårig handlingsplan för arbetet med lika rättigheter och möjligheter.

Tillbakablick och nulägesbeskrivning

Institutionen för svenska och flerspråkighet (Svefler) har stadigt vuxit under flera år. Rekryteringarna fortsätter, men vi kommer nu in i en tid med flera pensionsavgångar, vilket gör att antalet anställda inte ökar lika snabbt. Vid utgången av 2019 hade institutionen ca 145 anställda (inklusive tidsbegränsat anställda men exklusive timanställda).

Nio personalmöten hölls under 2019, varav två förlängda till arbetsmöten (15 maj om samverkan och 9 oktober verksamhetsplanen för 2020–2021). Upptakten den 21 augusti hölls på Hesselby slott och julbordet den 11 december i Aula Magnas galleri. Före sommaren lanserades det digitala nyhetsbrevet *Sveflerbrevet*, som under året utkommit med sex nummer.

Under 2019 genomfördes universitetets obligatoriska medarbetarundersökning. Institutionen fick där höga poäng inom områden som respekt, delaktighet, arbetsglädje samt förtroende mellan närmsta chef och medarbetare. Bland förbättringsområdena fanns återhämtning, förutsättningar, balans, arbetsbelastning och återkoppling. Institutionsledningen arbetar vidare med att identifiera och stötta grupper med särskilt hög arbetsbelastning, och med att öka tydligheten i institutionens uppdrags- och ledningsstruktur.

Ett nytt kandidatprogram, *Kommunikatörsprogrammet*, startade hösten 2019 med 20 studenter (452 sökande, varav 54 i första hand). Utbildningen till tolk i offentlig sektor, som startats 2017, började under hösten 2019 även ges vid Lunds universitet i vår regi. Våra utbildningar i svenska som främmande språk expanderar stadigt, inte minst inom ramen för *Utländska lärares vidareutbildning* (ULV). Lärarutbildningen har utvärderats av Universitetskanslerämbetet. När det gäller grundlärarutbildningen deltar Svefler i det förändringsarbete som bedrivs vid Stockholms universitet (SU) för att komma till rätta med den kritik som framfördes. Resultat från utvärderingen av ämneslärarutbildningen väntas under våren 2020.

Institutionen var under 2019 värd för två större, internationella konferenser: *Languages, Nations, Cultures* 22–24 maj samt *Media for All* 17–19 juni. Ett gemensamt doktorand- och handledarinternat, tänkt att följas av återkommande träffar, genomfördes på Vår gård 23–24 september. Vid promotionshögtiden 27 september promoverades en doktor (Maria Rydell) och inte mindre än fem nya professorer (Cecilia Alvstad, Roger Andersson, Mona Blåsjö, Anna-Malin Karlsson och Caroline Kerfoot). Dessutom var institutionen värd för en hedersdoktor (Kajsa Öberg Lindsten). Helena Bani-Shoraka utsågs till årets lärare.

Under 2019 firade Humanistiska fakulteten 100 år, och institutionen deltog i flera evenemang inom ramen för serien *100 år av humaniora*, liksom med presentationer och bokbord den 17 december i Aula Magna.

När 2019 års verksamhetsplan för institutionen som helhet följs upp kan vi konstatera att de flesta av de mer avgränsade målen uppnått: övergången till lärplattformen Athena har slutförts, hanteringen av doktorandernas individuella studieplaner har samordnats med läsårsskiftet och ett doktorand- och handledarinternat har genomförts. Korta forskningspresentationer har varit återkommande inslag på personalmöten och ett arbete med att samla institutionens erfarenheter av samverkan har inletts. Ett samlat arbete med marknadsföring av utbildningar har också dragits igång. Många mål i 2019 års verksamhetsplan är formulerade som kontinuerliga strävansmål, och överförs till föreliggande plan.

Utgångspunkter och ramar

Inför 2020-talet är språkfrågor mer aktuella än någonsin i samhällsdebatten. Rätten till tolk ifrågasätts och krav på språktest för medborgarskap framförs. Samtidigt ökar behovet av språkkompetens, framförallt i offentlig sektor. Vi kan sannolikt vänta oss att svenska som andraspråk fortsätter expandera som utbildnings- och forskningsområde och att lärarutbildningen fortsätter vara en central del av vår verksamhet, men också att efterfrågan på språkutbildade ökar även utanför utbildningssektorn.

SU:s långsiktiga strategier för 2019–2022 lyfter fram samverkan över ämnes- och fakultetsgränser, internationalisering, rekrytering från studieovana miljöer samt ambitionen att bidra till samhällsutvecklingen. Institutionens arbete ligger på många sätt helt i linje med denna strävan. På områdesnivå fortsätter profilmrådena *Barns och ungas världar och villkor*, *Internationalisering och migration*, *Kulturarv och historiska processer*, *Makt, demokrati och välfärd*, *Normer, rätt och etik*, *Samhälle, organisation och individ*, *Språk och lärande* samt *Visuella gestaltningar och gränssnitt* vara den struktur där medel för utveckling och samarbete huvudsakligen kanaliseras. Inom Humanistiska fakulteten diskuteras fortsättningen på den snart avslutade satsningen på ledande områden. Institutionen är idag involverad i två av de områden som fått resurser för att kunna bli nya ledande områden: *Språklig diversitet* samt *Språk och makt*.

Ekonomiskt är institutionen i ett läge där det ackumulerade myndighetskapitalet börjat betas av. I samband med kapitalflyttningen 2018, från UGA (utbildning på grund- och avancerad nivå) till FUF (forskning och utbildning på forskarnivå) formulerades en flerårig plan med olika satsningar på forskningsområdet. Detta är huvudförklaringen till att det 2019 budgeterades med ett underskott. De kommande åren förväntas vi fortsätta minska vårt kapital enligt planen, samtidigt som vi behöver arbeta för att öka vårt anslag på lång sikt – inte minst på forskningssidan. Tilldelningen för 2020 ligger för institutionen som helhet på totalt 74,5 miljoner (70 milj.) för UGA och 29,9 miljoner (29,8 milj.) för FUF, 2019 års siffror inom parentes. När det gäller särskilda beslut 2020 kan nämnas att anslaget för att bedriva utbildning i svenska för anställda vid SU fördubblats, liksom att Tolk- och översättarinstitutets anslag för tolkutbildningar ökat. Takbeloppet för utbildning, liksom vårt HÅS-äskande (uppskattat antal helårsstudenter) ligger på ungefär samma nivå 2020 som 2019. Inga större förändringar av antalet studenter är planerade under den närmaste tiden, men med våra satsningar på marknadsföring hoppas vi kunna öka söktrycket.

Under 2020 tillträder flera postdoktorer och biträdande lektorer, vilket stärker forskningsmiljön. Detta är dels en del av satsningen för att använda institutionens ackumulerade kapital, dels ett resultat av god utdelning i utlysningen av postdoktjänster kopplade till

fakultetens forskarskola FoSprak. De biträdande lektorerna är också värdefulla rekryteringar på längre sikt. Institutionen står inför en generationsväxling, både vad gäller administrativ personal och lärare. Ett stort antal personer går i pension under 2020, och trots beredskap och nyrekryteringar kommer det att innebära utmaningar att föra över kompetens och erfarenhet. Ytterligare mobilisering krävs inför kommande terminers utvärderingar av alla våra utbildningar på grund-, avancerad och forskarnivå (SU:s kvalitetsprojekt REBUS). Därutöver ska alla centrumbildningar på sikt utvärderas. För Tolk- och översättarinstitutet sker detta höstterminen 2020 (för Centrum för tvåspråkighetsforskning våren 2022). Arbete pågår med SU:s lansering av Webb 2021, med successiva förändringar som påverkar institutionernas egna webbplatser. Den digitala plattformen Mondo kommer från hösten 2020 inte längre att finnas kvar, vilket innebär att vi behöver flytta vår filsamling och hitta ett nytt intranät som passar våra behov.

Följande verksamhetsplan innehåller mål och åtgärder för att svara mot dessa förutsättningar och behov. Planen ska också förstås mot bakgrund av att Institutionen för svenska och flerspråkighet nu funnits i sju år. Under denna tid har dess organisation börjat hitta sina former. De olika delarna har fortsatt utvecklats var för sig, men det har också blivit tydligt vilka naturliga kontaktytor som finns mellan ämnen och enheter. Planen syftar dels till att stärka dessa, dels till att utveckla områden av gemensamt intresse.

Övergripande mål för institutionen

MÅL: *Öka Sveflers synlighet, på universitetet, i forskarvärlden i stort och i samhället.*

ÅTGÄRDER:

- Utveckla webben för att tydligare framhålla Sveflers speciella kompetensområden.
- Utnyttja SU:s kanaler i högre utsträckning och se till att våra medieframträdanden fångas upp genom att nämna SU och institutionen.
- Arbeta mer samlat och målmedvetet med marknadsföring av våra utbildningar. (Se vidare mål och åtgärder för utbildning.)

MÅL: *Skapa och utveckla en tydlig koppling mellan forskning, utbildning och samverkan.*

ÅTGÄRDER: Se vidare mål och åtgärder för utbildning, forskning och samverkan.

MÅL: *Vidareutveckla och öka kontakten mellan institutionens delar, ämnen och grupper av anställda.*

ÅTGÄRDER:

- Använda personalmötena för kortare presentationer av såväl forskning och utbildning som andra verksamhetsområden.
- Se till att information om seminarier och andra evenemang av intresse för alla alltid sprids över ämnes- och enhetsgränserna.
- Synliggöra initiativ till gemensamma sociala aktiviteter, exempelvis i Sveflerbrevet och på personalmöten.
- Säkerställa att ett nytt intranät stöttar informationsspridning och tillgång till information för alla.

MÅL: Utveckla institutionens former för flerspråkigt deltagande.

ÅTGÄRDER:

- Utarbeta en språkpolicy för institutionen, som anger vilka språk som bör användas i vilka sammanhang och kanaler (såväl internt som externt, för både anställda och studenter).
- Fortsätta att påverka SU centralt för att få stöd för översättning och språkgranskning.

Gemensamma mål för utbildning

MÅL: Öka söktrycket till våra kurser så att vi fyller platser på de kurser där det behövs, höjer antagningspoängen på övriga och på sikt ökar vår utbildningsvolym.

ÅTGÄRDER:

- Marknadsföra de utbildningar som behöver det (exempelvis genom seminarier för allmänheten, kortpresentationer av vår forskning i olika medier, alumnverksamhet etc.).
- Utveckla nya attraktiva kurser och utbildningar med utgångspunkt i samhälls- och kunskapsbehov, där det är relevant och möjligt för oss.

MÅL: Stärka den pedagogiska kvaliteten i våra utbildningar.

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta att arbeta med, söka och sprida erfarenheter från pedagogiska utvecklingsprojekt.
- Arbeta med auskultation och kompetensutbyte lärare emellan.
- Skapa goda förutsättningar för lärare att utveckla sin högskolepedagogiska kompetens.

MÅL: Öka genomströmningen.

ÅTGÄRDER:

- Möta den breda och heterogena studentgrupp som vi har genom inkluderande undervisning och medvetenhet om bemötande.
- Arbeta med studentstöttande metoder (exempelvis samverkansinläring, föreläsningar och seminarier om akademiskt läsande och skrivande etc.).

MÅL: Öka forsknings- och samverkansanknytning i våra utbildningar.

ÅTGÄRDER:

- Föra in vår nya forskning i våra kurser i större omfattning och på nya sätt (exempelvis genom pitchar av avhandlingsarbeten och forskningsprojekt).
- Utbyta erfarenheter om hur uppsatsarbeten (och kandidatkurser) kan knytas till befintliga forsknings- och samverkansprojekt.
- Koppla samverkan till utbildning (exempelvis genom att samverkansprojekt presenteras under kurser, att studenter involveras i samverkan och att utbildningsidéer diskuteras som ett resultat av samverkansprojekt).

Gemensamma mål för utbildning på forskarnivå

MÅL: *Öka kontakten mellan institutionens doktorander och handledare.*

ÅTGÄRDER:

- Skapa återkommande träffar där doktorander och handledare möts över ämnesgränser.
- Anordna gemensamma handledarkollegier minst en gång per läsår.
- Utveckla forskningsbeskrivningar som gör det lättare att hitta varandra.
- Utveckla gemensamma former för introduktion, inskolning och information till nya doktorander.

MÅL: *Utnyttja institutionens lärar- och handledarkompetens.*

ÅTGÄRDER:

- Se över de olika allmänna studieplanerna och utforska möjligheten till samordning av befintliga moment, liksom utveckling av gemensamma forskarutbildningskurser.
- Samarbeta om befintliga kurser, genom att lärare från olika ämnen samverkar.
- Uppmuntra till handledning över ämnesgränserna.
- Öka informationsspridningen om tillgängliga forskarutbildningskurser.
- Öka deltagandet i fakultetens forskarskola, både genom att uppmuntra doktorander att gå befintliga kurser och genom att ta initiativ till institutionsgemensamma kurser och teman.

Gemensamma mål för forskning

MÅL: *Identifiera och utveckla ämnes- och enhetsöverskridande forskningsintressen vid institutionen.*

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta med forskningspitchar vid personalmöten.
- Samarrangera seminarier inom ramen för ordinarie program.
- Utveckla forskningspresentationer för internt bruk (jfr. ovan mål för utbildning på forskarnivå).
- Ordna återkommande forskarmöten och speciella brainstormingsmöten kring gemensamma forskningsfrågor.
- Uppmuntra ämnesövergripande forskningsprojekt.
- Inrätta ett uppdrag som forskningskoordinator, med uppgift att stötta forskningsinitiering, gemensamma behov i ansöknings- och forskningsprocess etc.

MÅL: *Öka mängden externfinansierad forskning.*

ÅTGÄRDER:

- Ordna ansökningsworkshoppar varje år där ansökningar ventileras.
- Pitcha om ansökningsprocessen – exempelvis på personalmöten.
- Arbeta fram gemensamma forskningsfrågor att skapa (större) ansökningar/program om.
- Använda mindre anslag från fakultet och område i syfte att arbeta fram ansökningar (gärna tillsammans med andra).

- Undersöka behovet av administrativt stöd och kunskap under ansökningsprocess och projektgenomförande.

MÅL: *Utveckla forskning med utgångspunkt i samverkansprojekt och i utbildning.*

ÅTGÄRDER:

- Presentera samverkansprojekt vid högre seminarier och diskutera tänkbar fortsatt forskning.
- Presentera erfarenheter och kunskapsbehov från våra utbildningsprogram vid högre seminarier, och diskutera tänkbar forskning (och samverkan) utifrån detta,

Gemensamma mål för samverkan

MÅL: *Profilera Svefler som en stark samverkansaktör.*

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta kartläggningsarbetet av vad vi gör vi, vad vi kan och vad vi vill.
- Tillsätta en samverkanskoordinator som arbetar med samordning, erfarenhetsutbyte och stöd samt strategisk planering av institutionens samverkan.
- Presentera institutionens expertis på webben, på ett sätt som vänder sig till potentiella samverkansparter.
- Pröva nya kanaler för samverkan: bloggar, poddar etc.
- Uppmuntra deltagande i samhällsdebatten.

MÅL: *Utveckla institutionens beredskap att söka externa samverkansmedel.*

ÅTGÄRDER:

- Inventera och fånga upp relevanta samhällsfrågor genom fortgående omvärldsanalys.
- Öva på att beskriva våra bidrag i termer av innovationer, effekter, konsekvenser etc.
- Söka samarbeten med andra ämnen och lärosäten.

MÅL: *Skapa kopplingar mellan samverkan, utbildning och forskning.*

ÅTGÄRDER:

- Uppmuntra forskare att som en del av sina forskningsprojekt fundera på hur samverkan kan inkluderas.
- Aktualisera samverkan som en återkommande fråga vid kursutveckling och utbildningsplanering: hur kan externa parter komma in och medverka?
- Skapa rutiner för att samverkansprojekt avrapporteras internt med fokus på hur erfarenheterna kan bidra till kursutveckling (nya utbildningar, inslag i befintliga kurser) och hur de kan leda till forskning.
- Synliggöra hur samverkan kan vara en integrerad del av utbildning och forskning vid institutionen och visa exempel på olika typer av samverkan för utbildning respektive forskning.

Gemensamma mål för stödverksamhet och infrastruktur

MÅL: *Säkerställa att stödverksamheten är robust och flexibel.*

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta att arbeta med backup och spridda kompetenser, exempelvis genom att fler lär sig olika system.
- Fortsätt utveckla gemensamma rutiner för att undvika dubbelarbete (exempelvis vid kontering och avtalshantering).
- Utnyttja befintliga system och tekniska lösningar för att effektivisera arbetet.

MÅL: *Stärk institutionens kompetens med datalagring och datasäkerhet (inkl. GDPR).*

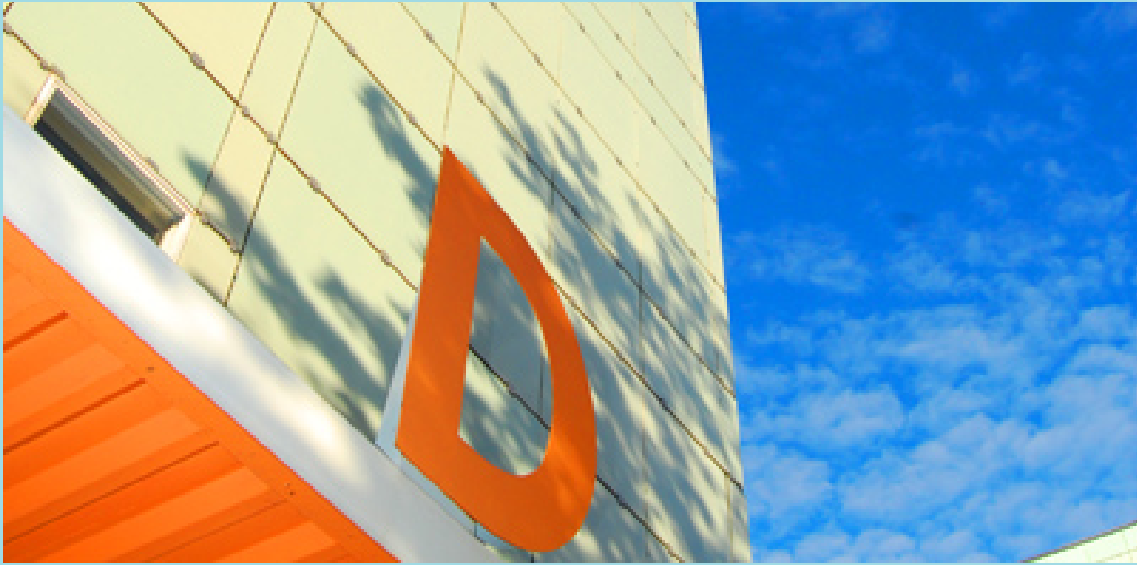
ÅTGÄRDER:

- Skapa en stödfunktion på institutionen (exempelvis en arbetsgrupp, med både administrativ och akademisk kompetens), för att hantera frågor om datalagring och datasäkerhet och hålla institutionen uppdaterad på området.

MÅL: *Samla och utveckla insatser för kommunikation och marknadsföring.*

ÅTGÄRDER:

- Utveckla forum och arbetssätt för samarbete mellan administratörer, studie-rektorer, lärare och forskare när det gäller att nå ut. (Se vidare mål och åtgärder för utbildning, forskning och samverkan.)
- Regelbundet uppmärksamma frågor om kommunikation och marknadsföring, såväl intern som extern, exempelvis vid personalmöten och seminarier.

Vi finns i hus D, Södra huset, Frescati. Foto: Pia Nordin

Institutionen för svenska och flerspråkighet

Stockholms universitet 106 91 Stockholm Tel 08-16 20 00
su.se/svefler info.svefler@su.se facebook.com/svefler

Stockholms
universitet